

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Innovasjon Norge
Postboks 448 Sentrum
0104 OSLO

Deres ref Vår ref Dato
14/1105 27.01.14

STATSBUDSJETTET 2014 – OPPDRAGSBREV INNOVASJON NORGE

1. OVERSIKT OVER BEVILGNINGER STILT TIL DISPOSISJON FOR 2014

Nærings- og fiskeridepartementet viser til budsjettforslag for 2014 i Prop. 1 S (2013-2014), Prop. 1 S Tillegg 1, Innst. 5 og 8 S (2013-2014) og Stortingets budsjettvedtak av 11. og 13. desember 2012. Departementet meddeler med dette de forutsetninger og krav som gjelder for departementets oppdrag til Innovasjon Norge i 2014.

Vi viser også til kontaktmøter med Innovasjon Norge og arbeidsmøter om de enkelte budsjettpostene i oppdragsbrevet og rapporteringskalenderen.

For 2014 er bevilgningene til Innovasjon Norge over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett fordelt som følger (alle beløp i mill. kroner):

Kap.	Post	Betegnelse	Sum
928	74	Tilskudd til marin bioteknologi, <i>kan overføres</i>	2,5
Sum kap. 928, tilskuddsposter			2,5

Kap.	Post	Betegnelse	Sum
2421	50	Innovasjon – prosjekter, fond	235,2
2421	70	Bedriftsutvikling og administrasjon	351,7
2421	71	Nettverk, profilering og reiseliv – programmer, <i>kan overføres</i>	405,0
2421	72	Forsknings- og utviklingskontrakter, <i>kan overføres</i>	285,0
2421	75	Marint verdiskapingsprogram	20,0
2421	76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	173,4

Postadresse
Postboks 8090 Dep
NO-0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Besøksadresse
Grubbegaten 1
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Forsknings- og
innovasjonsavdelingen

Saksbehandler
Bjørn Kåre Molvik
22246524

2421	78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond	4,2
Sum kap. 2421, tilskuddsposter			1 474,5

De øvrige postene som omhandler Innovasjon Norge er følgende:

Kap.	Post	Betegnelse	Sum
2421	90	Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, <i>overslagsbevilgning</i>	41 750,0
Sum kap. 2421, lånetransaksjoner			41 750,0

5325	50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5,0
5325	52	Tilbakeføring av tapsfondsmidler	100,0
5325	70	Låneprovisjoner	57,2
5325	91	Tilbakeført kapital, såkornfond	10,0
Sum kap. 5325, tilbakeføringer og provisjoner			172,2

5325	90	Avdrag på utestående fordringer	42 200,0
Sum kap. 5325, avdrag			42 200,0

5625	80	Renter på lån fra statskassen	320,0
5625	81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen	5,0
5625	85	Utbytte, lavrisikolåneordningen	17,4
5625	86	Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa	0,5
Sum kap. 5625, renter og utbytte			342,9

Det er vedtatt følgende låne- og garantirammer i 2014:

Lavriskolåneordningen (i henhold til romertallsvedtak IX, 2)	2 500 mill. kroner
Landsdekkende innovasjonslån (i henhold til romertallsvedtak IX, 1)	500 mill. kroner
Landsdekkende garantier (i henhold til romertallsvedtak VII, 1)	40 mill. kroner

Det er videre vedtatt følgende tilsagnsfullmakt for 2014 i henhold til romertallsvedtak V, 1:

Kap. 2421, post 72 Forsknings- og utviklingskontrakter	100 mill. kroner
--	------------------

Den enkelte oppdragsgiver skal dekke alle administrasjons- og gjennomføringskostnader utover basiskostnadene for sine oppdrag, med unntak for aktiviteter som skal være selvfinansierende. Selskapets basiskostnader dekkes av bevilgningen over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett, over kap. 2421, post 70. Selskapets låne-, garanti- og fondsordninger skal hver for seg være selvfinansierende og dekke sine totale administrasjons- og gjennomføringskostnader.

2. MÅL FOR INNOVASJON NORGE OG ANDRE FELLESFØRINGER

Målstrukturen til Innovasjon Norge er felles for alle selskapets oppdragsgivere. Målstrukturen skal ligge til grunn for alle oppdrag som gis selskapet, og er overordnet øvrige føringer og styringssignaler. Dette gjelder også føringer i ulike oppdrag knyttet til satsinger på særskilte sektorer og målgrupper.

Nærings- og fiskeridepartementet har som eier ansvar for at selskapets virksomhet er i tråd med de målene som er satt. Den nye målstrukturen gjelder fra og med 2013, og er operasjonalisert med et mål- og resultatstyringssystem (MRS-system), oversendt i brev 15. mars 2013, som sammen med evalueringer gir grunnlag for å vurdere Innovasjon Norges måloppnåelse.

Formålet med selskapet er at Innovasjon Norge skal være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet.

Hovedmålet med selskapet er at Innovasjon Norge skal utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionenes næringsmessige muligheter. Dette skal nås gjennom delmålene flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer.

Hovedmålet og delmålene ligger til grunn for styringsdialogen mellom departementene og Innovasjon Norge. Innovasjon Norges virksomhet og prioriteringer skal være i tråd med den nye målstrukturen, og selskapets virksomhet skal bidra til måloppnåelse. Selskapet skal rapportere på målene gjennom det nye MRS-systemet.

Styringsdialog og rapporteringskrav fra departementene er nærmere omtalt under pkt. 5.3.

Innovasjon Norge har en rolle i oppfølgingen av en rekke av regjeringens meldinger, strategier og handlingsplaner. Det legges til grunn at Innovasjon Norge innenfor målene, rammer og ordninger som gjelder for virksomheten, bidrar til å realisere ambisjonene i disse dokumentene. Selskapets rolle i oppfølgingen av framlagte politiske dokumenter avgrenses til å gjelde der selskapet har fått konkrete oppdrag om oppfølging.

3. DEPARTEMENTETS PRIORITERINGER FOR 2014

Implementering av nytt MRS-system

Målstrukturen og det nye MRS-systemet skal legge til rette for en mer overordnet målstyring av Innovasjon Norge og redusere antallet detaljerte føringer. Det er derfor avgjørende at MRS-systemet blir godt implementert både i Innovasjon Norge og hos oppdragsgivere og eiere. Årsrapporten for 2013 vil bli den første leveransen som fullt ut skal være i tråd med det nye MRS-systemet. Nærings- og fiskeridepartementet ber Innovasjon Norge om å fortsatt prioritere arbeidet med å iverksette det nye MRS-systemet i 2014.

Forenkling

Som en oppfølging av Meld. St. 22 (2011 – 2012) *Verktøy for vekst – om Innovasjon Norge og SIVA SF* leverte Innovasjon Norge 16. april 2013 en forenklingsrapport med anbefalinger om hvordan selskapets virkemiddelportefølje kan forenkles. Rapporten trekker opp overordnede linjer i selskapets forenklingsarbeid, og beskriver forslag til forenklinger i selskapets tjenesteportefølje, kundedialog og oppdragsgiverdialog.

Ved å forbedre kommunikasjonen med kundene kan Innovasjon Norge gjøre det enklere for kundene å finne fram til de tjenester som er særskilt relevante sett i forhold til deres behov. Nærings- og fiskeridepartementet ber Innovasjon Norge om å fortsatt prioritere forenklingsarbeidet, spesielt på kundesiden, i 2014.

Implementering av det nye helhetlige klyngeprogrammet

Innovasjon Norge har i samarbeid med Norges forskningsråd og SIVA arbeidet med utvikling av et nytt helhetlig programtilbud for næringsklynger. Som en del av det nye programmet skal det etableres et nytt klyngenivå for klynger med en global posisjon innenfor sine respektive verdikjeder, *Global Centers of Expertise*. Målet er å forsterke disse klyngebedriftenes posisjon i globale verdikjeder og markeder gjennom støtte til strategisk viktige aktiviteter og sterkere koblinger til internasjonale kunnskapsmiljøer.

Innovasjon Norge skal, i samarbeid med Norges forskningsråd og SIVA i 2014 iverksette det nye helhetlige klyngeprogrammet gjennom en åpen og felles utlysning.

Landsdekkende såkornfond

De nye landsdekkende såkornfondene gis av hensyn til å sikre tilgang på best mulig kompetanse og nettverk for fondene og avkastning fra fondene mulighet til å investere en mindre andel av porteføljen internasjonalt.

Fiskeripolitiske målsettinger

Det er en politisk målsetting å styrke Norges stilling som sjømatnasjon.

4. NÆRMERE OM DE ENKELTE POSTENE OG ORDNINGENE

Kap. 928, post 74 Norge i bioøkonomien

Formålet med midlene er å bidra til Innovasjon Norges delmål om flere vekstkraftige bedrifter og innovative næringsmiljøer, gjennom å stimulere til at flere norske bedrifter tar markedsposisjoner innen avansert foredling av fornybare bioråvarer.

Midlene skal forvaltes i tråd med programmets målsettinger, og særlig rettes mot å styrke verdiskapingen fra marint baserte råvarer. Det er videre viktig at programmet på relevante områder har en god samhandling med Marint verdiskapingsprogram og Fiskeri- og havbruksnæringsens forskningsfond.

Alle administrasjons- og gjennomføringskostnader som påløper, skal dekkes innenfor bevilgningen til ordningen. Utbetalinger belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge.

Kap. 2421, post 50 Innovasjon – prosjekter, fond

Formålet med midlene er å bidra til å oppfylle delmålene om flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter. Det er for 2014 bevilget 235,2 mill. kroner over posten. Midlene kan benyttes til tilskudd, avsetninger til tapsfond for innovasjonslån og garantier og administrasjons- og gjennomføringskostnader.

Innovasjon Norge bestemmer selv hvor mye, innenfor en låneramme satt til 500 mill. kroner og en garantiramme på 40 mill. kroner, som skal benyttes til tilskudd og tapsfond for innovasjonslån og garantier. Nærings- og fiskeridepartementet vil overføre hele bevilgningen til Innovasjon Norges fondskonto i Norges Bank via arbeidskonto nr. 8276 01 02411 for tilskudd i begynnelsen av 2014. Innovasjon Norge må selv flytte midler mellom de to fondskontoene for tilskudd og tapsfond i henhold til valgt fordeling mellom tapsavsetninger- og tilskuddsmidler fram til utgangen av 2014.

Alle administrasjons- og gjennomføringskostnader som påløper, skal dekkes innenfor bevilgningen til gjeldende ordning. Dette gjelder ikke innovasjonslåneordningen og den landsdekkende garantiordningen, hvor kostnadene skal dekkes innenfor henholdsvis rentemarginen og garantiprovisjonen.

Garantier kan gis for lån til realinvesteringer for å medvirke ved bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme utbyggings-, moderniserings-, omstillings-, utviklings- og nyetableringsprosjekter i norsk næringsliv. Det kan også stilles garantier for driftskreditt. Avsetninger til tap skal dekke fremtidige erstatningsutbetalinger og garantipremier skal dekke administrasjonskostnader.

Tilskudd

Formålet med etablerertilskuddsordningen er å stimulere flere gründere med vekstambisjoner til å starte bedrifter basert på nye ideer med stort verdiskapingspotensial, og ordningen skal bidra til å få frem flere gode gründere. Den primære målgruppen er bedrifter som er inntil tre år, men det kan unntaksvis gis støtte til eldre bedrifter når dette er i tråd med formålet for ordningen. Tildelingskriteriene skal være enkel og forutsigbare, og slik at prosjekter med betydelig verdiskapingspotensial blir prioritert. Videre skal tildelingskriteriene gjøre det mulig å identifisere bedrifter som ligner på de som har fått støtte for å kunne evaluere ordningen på en god måte i ettertid.

I 2014 får Innovasjon Norge i oppdrag å følge opp et tiltak i Strategi for økt innovasjonseffekt av offentlige anskaffelser. Som ledd i arbeidet skal Innovasjon Norge gjennomføre og evaluere en forsøksordning med stipendmidler rettet mot næringslivet som offentlige virksomheter kan bruke til konkrete innovasjonsformål. Ordningen skal forvaltes i dialog med Direktoratet for forvaltning og IKT, Forskningsrådet, Kommunesektorens organisasjon KS og

Næringslivets Hovedorganisasjon. En foreløpig vurdering basert på utdelte stipender skal foreligge innen utløpet av 2014.

Ordinære landsdekkende innovasjonstilskudd kan gis til prosjekter som bidrar til å oppfylle delmålene om flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter.

Innenfor posten kan Innovasjon Norge støtte prosjekter innenfor maritim sektor, både gjennom tilskudd og innovasjonslån. Hovedprioriteringene for støtte til prosjekter innenfor denne sektoren skal fortsatt være miljø og miljøvennlig energiutnyttelse, krevende maritime operasjoner og maritim transport i Nordområdene, avansert logistikk og forretningsutvikling og maritim omdømme og profilering, i tillegg til utvikling av nærskipfartsflåten.

Lån og tapsavsetninger

Innovasjonslåneordningen skal bidra til å få frem flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter gjennom å avlaste risiko i slike virksomheter. Ordningen skal primært benyttes i bedriftenes tidlig- og kommersialiseringsfase. Rammen for nye utlån i 2014 er satt til 500 mill. kroner. Spesielt skal ordningen styrke den direkte bedriftsrettede innsatsen i sentrale områder. Det tilhørende tapsfondet skal ha en forsvarlig størrelse i forhold til tapsrisikoen i låne- og garantiporteføljen. Innovasjon Norge skal hvert år vurdere tapsfondets størrelse opp mot anslått risiko i låneporteføljen og etterfylle tapsfondet dersom dette avviker negativt med mer enn ti prosentpoeng av tapsfondet. Departementet skal informeres dersom negativt eller positivt avvik er mer enn fem prosentpoeng, slik at eventuelle tiltak kan iverksettes på et tidlig tidspunkt.

Kap. 2421, post 70 Bedriftsutvikling og administrasjon

Formålet med midlene bevilget til post 70 er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål om flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer, samt å finansiere selskapets basiskostnader. Det er for 2014 bevilget 351,65 mill. kroner til bedriftsutvikling og administrasjon. Bevilgningen overføres fra Nærings- og fiskeridepartementet til Innovasjon Norges konto nr. 8200 01 43495 i månedlige rater.

Bevilgningen skal kun dekke basiskostnadene til selskapet og de andre oppdragene som er omtalt nedenfor under denne beskrivelsen av posten, i tråd med basiskostnadsmodellen.

Selskapets basiskostnader

Basiskostnadene omfatter følgende:

- direkte personalkostnader for administrerende direktør, lederne ved distriktskontorene og lederne på utekontorene, med unntak av utekontor som er dedikert særskilte ordninger
- honorar til hovedstyret, regionstyrene og valgkomiteene
- en grunnkapasitet til å ta imot henvendelser ved distriktskontorene (maksimalt ett årsverk per distriktskontor)
- strategiarbeid som ikke er relatert til særskilte oppdrag, virksomhetsstyring som ikke er relatert til særskilte oppdrag og styringsdialog med eierne
- innspill til nasjonal og regional politikktutforming
- deltakelse i utviklingsprosesser på nasjonalt og regionalt plan

- fysisk og digital infrastruktur knyttet til funksjoner som dekkes av basiskostnadene

Innovasjon Norge skal være en leverandør av kunnskap og faglige innspill i nærings- og innovasjonspolitiske spørsmål til offentlige myndigheter på nasjonalt og regionalt nivå. Premissleverandørrollen omfatter også begrunnede forslag om nye innsatsområder for framtidig politikktutforming. I tillegg skal Innovasjon Norge bidra med informasjon om og kartlegging av norske næringsinteresser, herunder eventuelle handelshindringer, i forbindelse med forhandlinger om handelsavtaler. Ovennevnte kunnskapsoverføring kan skje både på initiativ fra Innovasjon Norge og på oppdrag fra offentlige myndigheter.

Det er viktig at Innovasjon Norge har tilstrekkelig ressurser og kompetanse til å svare effektivt på henvendelser fra departementene og andre offentlige myndigheter. Innovasjon Norges rolle på regionalt plan forutsettes utført innenfor de rammene som har vært lagt til grunn for samarbeidet med fylkeskommunene. Distriktskontorene skal bidra med innspill til og delta aktivt i regionale partnerskaps utvikling av regionale planer og strategier. Ytterligere aktivitet på disse områdene utover dagens nivå, må avklares med departementet eller dekkes av den oppdragsgiveren som ønsker en forsterket innsats.

Bevilgningen dekker en grunnkapasitet til å ta i mot henvendelser ved distriktskontorene. Dette tilsvarer ett årsverk per distriktskontor, altså femten årsverk til sammen i 2014. Kundekontakt utover dette skal dekkes av bevilgningene til oppdrag som overhead, i tråd med basiskostnadsmodellen.

Bevilgningen skal dekke strategiarbeid som ikke er relatert til særskilte oppdrag, virksomhetsstyring som ikke er relatert til særskilte oppdrag og styringsdialog med eierne. Kostnadene ved internt budsjett- og utviklingsarbeid skal dekkes av bevilgningene til oppdrag som overhead, i tråd med basiskostnadsmodellen.

Innovasjon Norges hovedstyre er ansvarlig for å innkalle og avholde foretaksmøter i selskapet i samsvar med lov om Innovasjon Norge og selskapets vedtekter. Det legges også opp til at hovedstyret skal være ansvarlig for å innkalle og avholde eiermøter hvor eierne kan tre sammen for å diskutere saker som skal behandles i foretaksmøtet.

Innovasjon Norge tillegges sekretariatet for valgkomiteen for hovedstyret. Det vises til retningslinjer for valgkomiteens arbeid. Selskapets hovedstyre utarbeider nærmere retningslinjer for de regionale valgkomiteenes arbeid.

Innovasjon Norge tillegges en koordinerende sekretariatsfunksjon for arbeidsgruppen som skal forberede møter i Samarbeidsforum for Innovasjon Norge. Denne funksjonen skal skje i samsvar med forumets mandat. Innovasjon Norge må i den forbindelse bl.a. påregne forarbeid i form av gjennomganger/utredninger til bruk i arbeidsgruppen og som bakgrunn til møtene i forumet. Selskapet har også ansvar for gjennomføring av selve møtene i Samarbeidsforumet.

Andre oppdrag

I tillegg til selskapets basiskostnader er det også bevilget midler til en rekke oppdrag under post 70. Det er utelukkende arbeid relatert til Innovasjon Norges definerte rolle i oppfølgingen av norsk deltakelse i EUs forsknings- og innovasjonsprogrammer og Enterprise Europe Network (EEN), samarbeid med utenriktjenesten og tilrettelegging av norske bedrifters deltakelse i næringslivsdelegasjoner ved statsbesøk og andre offisielle besøk, hjemhenting av kunnskap om internasjonale markeds- og konkurranseforhold, nettverksbygging, rådgivning og formidling ved utekontorene knyttet til spørsmål om internasjonalisering og internasjonale forretningsmuligheter, strategisk råd for sin internasjonale tilstedeværelse, tilrettelegging for industriell deltakelse ved forsvarsanskaffelser, veilednings- og rådgivningstjenester om immaterielle rettigheter, handelsteknisk rådgivning og kursvirksomhet, administrasjon av såkornfondordningene og administrasjon av Skattefunn, som skal dekkes over posten.

Av bevilgningen settes om lag 2,7 mill. kroner av til videreføring av informasjons- og veiledningsaktivitetene om EØS i regi av Enterprise Europe Network (EEN). EEN skal hjelpe bedrifter, tjenesteytere og -mottakere til å utnytte mulighetene i det indre marked ved å gi råd og veiledning i EØS- og EF-rett, EU-programmer, tilby kurs og seminarer og promotere SOLVIT¹. Innovasjon Norge skal bidra til å mobilisere norske bedrifter til å utnytte den norske deltakelsen i relevante EU-programmer.

Norge skal fra 2014 delta i EUs nye forsknings- og innovasjonsprogram Horizon 2020. For å sikre god norsk deltakelse i programmet er det essensielt at norske bedrifter og finansieringsinstitusjoner benytter seg av mulighetene programmet tilbyr. Innovasjon Norge gis i oppdrag å mobilisere bedrifter og finansinstitusjoner til deltakelse gjennom å informere om programmet, og særlig finansielle instrumenter og SMB-instrumentet i Horizon 2020. Innovasjon Norge blir som del av dette også nasjonalt kontaktpunkt i Horizon 2020 for små- og mellomstore bedrifter og finansielle instrumenter. Mobiliseringen skal skje i tett samarbeid med Norges forskningsråd som har hovedansvaret for norsk deltakelse i Horizon 2020. Innovasjon Norge skal videre undersøke muligheten for selv å forvalte låne- og garantiinstrumenter og om nødvendig foreslå tilpasninger i nasjonale kapitalvirkemidler for å muliggjøre deltakelse. Det legges opp til at Innovasjon Norge vil få tilført 5 mill. kroner over post 70 i revidert nasjonalbudsjett 2014, til det eksterne mobiliseringsarbeidet. Arbeidet kan iverksettes umiddelbart. Innovasjon Norge kan videre belaste eventuelle kostnader knyttet til muligheten for å forvalte låne- og garantiinstrumentene over låneordningene.

Innovasjon Norges internasjonaliseringsarbeid

Innovasjon Norges internasjonaliseringsarbeid ble styrket i 2013 og satsingen på internasjonalisering videreføres i 2014.

Internasjonal tilstedeværelse

Nærings- og handelsdepartementet og Innovasjon Norge utarbeidet i 2009 kriterier for vurdering av hvor Innovasjon Norge skal lokalisere sine utekontor. Disse kriteriene legges fortsatt til grunn. Innovasjon Norge foretar ut i fra dette en fullstendig vurdering av sin

¹ SOLVIT er et nett for problemløsning, der EU-landene samarbeider for å finne en løsning på problemer som skyldes at en offentlig myndighet ikke anvender lovgivningen om det indre marked riktig.

fremtidige internasjonale tilstedeværelse hvert fjerde år, noe selskapet gjorde sist i 2013. I årene mellom skal det med utgangspunkt i kriteriene, oversendes en vurdering av tilstedeværelse i de markeder hvor det foreslås strukturendringer eller vesentlige endringer av omfang.

Rutinen for godkjenning av Innovasjon Norges forslag til fremtidig internasjonal tilstedeværelse tilsier at selskapets vurderinger skal sendes Nærings- og fiskeridepartementet og Utenriksdepartementet for kommentarer før endelig beslutning i Innovasjon Norges hovedstyre.

Innovasjon Norge opprettet i 2012 et strategisk råd for sin internasjonale tilstedeværelse. Rådets rolle er å gi selskapets hovedstyre sine anbefalinger om tilpasninger og/eller endringer i selskapets nåværende internasjonale tilstedeværelse, herunder forslag til opprettelse av nye lokaliseringer. Det er selskapets ansvar å legge frem en innstilling for hovedstyret om lokalisering av selskapets utekontorer, der strategisk råds vurderinger og anbefalinger kommer til uttrykk.

Tilrettelegging ved delegasjonsbesøk til og fra utlandet

Ved bestillinger fra Nærings- og fiskeridepartementet skal Innovasjon Norge bidra med faglige innspill, samt koordinere deltakende aktører og være ansvarlig for gjennomføringen av næringslivsopplegg for Nærings- og fiskeridepartementet og ved norske statsbesøk til utlandet, når næringslivsprogram inngår som en del av disse besøkene. Det samme gjelder ved kronprinsparets, statsministerens og regjeringsmedlemmers offisielle besøk til utlandet. Innovasjon Norge kan etter bestilling fra Nærings- og fiskeridepartementet få tilsvarende oppgaver ved innkommende besøk.

Immaterielle rettigheter

Gjennom oppfølging av *Meld. St. 28 (2012-2013) Unike idear, store verdier – om immaterielle verdier og rettar* skal Innovasjon Norge legge til rette for en bredere forståelse for og bevissthet rundt betydningen av immaterielle verdier og rettigheter og bidra til bedre utnyttelse av verdiskapingspotensialet i disse.

Innovasjon Norge skal styrke og forbedre sin veiledning og rådgivning om immaterielle verdier og rettigheter rettet mot små og mellomstore bedrifter. Som følge av ekstraordinær bevilgning i revidert nasjonabudsjett 2013 er Innovasjon Norge, sammen med Patentstyret, i ferd med å etablere en forbedret veilednings- og rådgivningstjeneste for små og mellomstore bedrifter. Innovasjon Norge skal arbeide videre med videreutvikling av tjenesten i 2014.

Bedre koordinering av virkemiddelaktørene i en lett tilgjengelig og samlet informasjon- og veiledningstjeneste om immaterielle verdier og rettigheter kan både gi et bedre tilbud til brukerne og bidra til bedre utnyttelse av eksisterende ressurser og kunnskapsmiljøer. I 2014 skal Innovasjon Norge sammen med Patentstyret kartlegge brukernes behov og identifisere mulige løsninger for en samlet informasjons- og veiledningstjeneste om immaterielle verdier og rettigheter, herunder mulige tjenester og innhold. Innovasjon Norge skal også utvikle sin veiledningsrolle overfor norske bedrifter vedrørende utfordringer og muligheter ved kommersiell utnyttelse av immaterielle rettigheter i relevante markeder, for eksempel Asia og

USA. Innovasjon Norge skal i 2014 vurdere hvordan en forbedret veiledningstjeneste for norsk næringsliv kan utformes. Innovasjon Norge skal i samarbeid med Patentstyret synliggjøre gode eksempler på håndtering av immaterielle rettigheter.

Kap. 2421, post 71 Nettverk, profilering og reiseliv – programmer, *kan overføres*

Formålet med midlene bevilget til post 71 er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål om flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. Det er for 2014 bevilget 405 mill. kroner under posten, fordelt med 245 mill. kroner til reiseliv og 160 mill. kroner til den øvrige programvirksomheten. Anslagsvis 15 mill. kroner av reiselivsmidlene skal brukes til tiltak i Nord-Norge.

Den delen av bevilgningen som benyttes til programmer som utføres av eksterne konsulenter, utbetales og belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge. Departementet overfører resterende beløp i månedlige rater til Innovasjon Norges konto nr. 8200 01 43495.

Alle administrasjons- og gjennomføringskostnader som påløper skal dekkes innenfor rammen til gjeldende ordning. Det bes om en nærmere redegjørelse for utgiftene til dette på den enkelte ordning.

Nettverk og profilering

Midlene til nettverk og profilering skal foredeles slik at de bidrar til størst mulig samlet måloppnåelse. Endelig fordeling skal begrunnes og det skal rapporteres på måloppnåelse separat for hver enkelt ordning som finansieres over posten.

Innovasjon Norge skal gjennom nettverksprogrammene utvikle og tilrettelegge læringsarenaer og møteplasser, og tilby rådgivning og veiledning for oppstartbedrifter og etablerte bedrifter. Programmene skal også legge vekt på kompetanseheving, nettverksbygging, profilering og tiltak som styrker samarbeid mellom næringsaktører, kunnskapsaktører og offentlig sektor.

Bevilgningen over posten skal gi rom for opprettelsen av et nytt helhetlig klyngeprogram i 2014, i tråd med virkemiddelaktørens programbeskrivelse. Styrkingen av klyngeprogrammet over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett avsettes til det nye klyngenivået *Global Centres of Expertise (GCE)*.

Reiseliv

Målet for arbeidet skal være å bidra til lønnsom næringsutvikling i reiselivsnæringen. Midlene skal fordeles slik at de bidrar til størst mulig samlet måloppnåelse for selskapet. Gjennom arbeidet skal Innovasjon Norge markedsføre Norge som reisemål, bidra til å synliggjøre norske reiselivsprodukter, legge til rette for kompetansebygging i reiselivsnæringen, samt stimulere til samarbeid mellom reiselivsaktører og kvalitetsheving i reiselivsproduktene.

Innovasjon Norge skal koordinere all internasjonal profilmarkedsføring av Norge som reisemål, og sikre en god koordinering mot salgsapparatet i utlandet for å oppnå fullt utbytte av markedsføringsinnsatsen. Den offentlige finansieringen av profilering av Norge som reisemål skal utfylle og styrke næringens egen markedsføring. All markedsføring skal

inneholde en overordnet Norgesprofilering, og være basert på den reviderte merkevarestrategien fra 2012. Det skal foretas løpende effektmåling av markedsføringskampanjene basert på den metoden som ble iverksatt i 2010.

Innovasjon Norge skal samle og sammenstille statistikk, videreutvikle markedsdata og andre analyser og dokumenter som er relevante for reiselivsnæringen, samt aktivt formidle kunnskap om markeder og internasjonale trender til reiselivsnæringen. Turistundersøkelsen etablert i 2013 skal videreføres.

Innovasjon Norge skal følge opp ADS-avtalen mellom Kina og Norge.² Listen over godkjente turoperatører skal være opptatert til enhver tid, og sendes departementet årlig som vedlegg til årsrapporten.

Innovasjon Norge skal delta i Reiselivsutvalget og Strukturutvalget.

Kap. 2421, post 72 Forsknings- og utviklingskontrakter (FoU-kontrakter), *kan overføres*

Formålet med midlene bevilget til post 72 er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål om flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter. Det er for 2014 bevilget 285 mill. kroner til FoU-kontrakter. Tilsagnsfullmakten på 100 mill. kroner videreføres i 2014. Tilsagnsfullmakten angir det maksimumsbeløpet som Innovasjon Norge til enhver tid kan ha stående som tilsagn uten dekning i tildelte bevilgninger. Innovasjon Norge må dekke inn det som er benyttet av tilsagnsfullmakten de enkelte år gjennom bevilgningene de etterfølgende år. Utbetalinger belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge.

Alle administrasjons- og gjennomføringskostnader som påløper skal dekkes innenfor ordningens rammer.

Ordnningen skal koble leverandørbedrifter med kompetanse til å løse utviklingsbehov med en eller flere kundepartnere med utviklingsbehov som de ønsker å samarbeide om å løse. Kundepartneren kan enten være en privat kundebedrift (IFU) eller en offentlig virksomhet (OFU).

For muligheten til å støtte kundepartner vises det til oppdragsbrev for 2009 datert 30. januar 2009. Denne føringen gjelder fortsatt. Vi minner om reglene for overføring av ubrukte bevilgninger som har stikkordet 'kan overføres'. Midler som ikke er utbetalt innen utgangen av det andre året etter at de ble bevilget over departementets budsjett, vil bli inndratt ved årsskiftet.

Kap. 2421, post 73 Tilskudd til innkjøpskonsortium for kjøp av kraft

Formålet med midlene bevilget over post 73 er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål om flere vekstkraftige bedrifter. Ordnningen er et tiltak for å bedre kraftintensiv industris kraftvilkår i Norge. Hensikten med ordningen er å bidra til at kraftintensiv industri

² Norge har "Approved Destination Status" i Kina, dvs. har fått status som godkjent bestemmelsessted for kinesiske turister. Avtalen regulerer ordningen med visumutstedelse, og er nødvendig for at kinesiske turister skal kunne reise til Norge.

går sammen og etablerer innkjøpskonsortier for kjøp av langsiktige kraftkontrakter. All støtte under ordningen skal gis innenfor rammene av de til enhver tid gjeldende reglene om bagatellmessig støtte i EØS-avtalen. Det legges til grunn at bevilgningene fra tidligere som ennå ikke er benyttet vil være tilstrekkelig til å dekke behovet for 2014. Utbetalinger belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge. Alle administrasjons- og gjennomføringskostnader som påløper, skal dekkes innenfor ordningens rammer.

Kap. 2415, post 75 Marint verdiskapingsprogram

Formålet med Marint verdiskapingsprogram er å bidra til Innovasjon Norges mål om flere vekstkraftige bedrifter. Innovasjon Norge skal oppnå størst mulig måloppnåelse gjennom å bidra til flere markedsorienterte sjømatbedrifter, økt kompetanse i markedsrettet forretningsutvikling og flere integrerte verdikjeder. Programmet retter seg mot sjømatprodusenter, leverandører i sjømatnæringen, og produsenter av restråstoff.

Med bakgrunn i at rammene for 2014 er redusert, vil de to hovedområdene markedsrettet endringsprosess i bedrift/bedriftsnettverk og kompetanseheving gjennom kompetanseprogrammet og trainee bli prioritert. Tiltakene skal primært rette seg mot den tradisjonelle fiskeindustrien, med markeds- og teknologiutvikling og verdiskaping i hvitfiskindustrien. Utbetalinger belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge.

Kap. 2421, post 76 Miljøteknologi, kan overføres

Formålet med midlene bevilget til post 76 er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål om flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter. Det er for 2014 bevilget 173,4 mill. kroner til miljøteknologiprosjekter på post 76. Utbetalinger belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge.

Målgruppen er bedrifter i hele landet som skal igangsette pilot- og demonstrasjonsprosjekter innen miljøteknologi. Innovasjon Norge skal ha et kompetansemiljø innenfor miljøteknologi, bl.a. for å veilede søkere i det samlede tilbudet av virkemidler med relevans for utvikling og kommersialisering av miljøteknologi.

Alle administrasjons- og gjennomføringskostnader som påløper skal dekkes innenfor ordningens rammer. Vi minner om reglene for overføring av ubrukte bevilgninger som har stikkordet 'kan overføres'. Midler som ikke er utbetalt innen utgangen av det andre året etter at de ble bevilget, vil bli inndratt ved årsskiftet.

Kap. 2421, post 78 Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond

Formålet med ordningen er å bidra til å bygge opp forvaltningsmiljøer i distriktene til forvaltning av såkornordningen. Det er i 2014 bevilget 4,2 mill. kroner til formålet. Midlene kan dekke lønnsutgifter og andre driftsutgifter. Utbetalinger belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge.

Kap. 2421, post 90 Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, *overslagbevilgning*

Formålet med midlene bevilget til post 90 er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål om flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter. Bevilgningen på 41,75 mrd. kroner skal dekke Innovasjon Norges brutto innlån for låneordningene i 2014, inkludert refinansiering av tidligere opptatte innlån for ordningene. Om nødvendig vil departementet foreslå bevilgningsendringer i forbindelse med endring av budsjettet våren eller høsten 2014. Innovasjon Norge skal, som tidligere, holde låneordningene regnskapsmessig atskilt og rapportere om ordningene separat. Transaksjonene utgifts- og inntektsføres i statsregnskapet av departementet.

Kap. 5325, post 50 Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning

Det er bevilget 5 mill. kroner til tilbakeføring midler fra landsdekkende innovasjonsordning for 2013 som ikke var bundet opp i tilsagn ved utgangen av året. Når de faktiske tilbakebetalingsbeløpene er kjent, vil Nærings- og fiskeridepartementet eventuelt fremme nødvendige endringsforslag i forbindelse med revidert statsbudsjett våren 2014. Innovasjon Norge bes om å oversende departementet dokumentasjon i forbindelse med innspill til revidert statsbudsjett 2014 og overføre eventuelle tilbakeførte midler til statskassen på Nærings- og fiskeridepartementets konto nr. 6345 05 08677 (NB! nytt kontonr. fom. 2014). Transaksjonen inntektsføres i statsregnskapet av departementet.

Kap. 5325, post 70 Låneprovisjoner

Det er bevilget 57,2 mill. kroner til låneprovisjoner for 2014. Provisjoner for 2013 innbetales etterskuddsvis av Innovasjon Norge i begynnelsen av 2014 til staten ved Nærings- og fiskeridepartementets konto nr. 6345 05 08677. Dokumentasjon på beløpsstørrelsene oversendes departementet i innspill til revidert statsbudsjett 2014. Transaksjonen inntektsføres i statsregnskapet av departementet.

Kap. 5325, post 90 Avdrag på utestående fordringer

Det er bevilget 42,2 mrd. kroner til avdrag på utestående fordringer for 2014. Om nødvendig vil departementet fremme forslag om bevilgningsendringer i forbindelse med endringer i statsbudsjettet våren eller høsten 2014. Midlene innbetales til staten ved Nærings- og fiskeridepartementet i henhold til tidligere etablert praksis, jf. omtale under kap. 2421, post 90, men til nytt konto nr. 6345 05 08677.

Kap. 5325, post 91 Tilbakeført kapital, såkornfond

Det er bevilget 10 mill. kroner til tilbakebetaling av avdrag fra såkornfondene. Dette beløpet er knyttet til førtidige avdrag på lån som er innbetalt til Innovasjon Norge i løpet av 2013, og som skal overføres til departementet i 2014. Halvårsrapporteringen for såkornfondene for 2013 viser at det er tilbakeført betydelig mer midler til Innovasjon Norge fra de øvrige såkornfondene enn det som er budsjettet. I tillegg skulle lånene til såkornfondene som ble opprettet i 1998, vært tilbakebetalt innen 31. desember 2013. Innovasjon Norge bes om å oversende departementet dokumentasjon på tilbakebetaling som er eller skulle vært tilbakeført i løpet av 2013 i forbindelse med innspill til revidert statsbudsjett våren 2014. Departementet vil på den bakgrunn fremme forslag om bevilgningsendringer i forbindelse med endringer i

statsbudsjettet våren 2014. Midlene innbetales snarest og forløpende til staten ved Nærings- og fiskeri-departementet konto nr. 6345 05 08677.

Kap. 5625, post 80 Renter på lån fra statskassen

Det er bevilget 320 mill. kroner til renter på lån fra statskassen for 2014. Beregning og innbetaling av renter skal følge tidligere etablert praksis, jf. omtale under kap. 2421, post 90. Om nødvendig vil departementet ta opp forslag om bevilgningsendringer i forbindelse med endringer i statsbudsjettet våren eller høsten 2014.

Kap. 5625, post 81 Rentemargin, innovasjonslåneordningen

For innovasjonslåneordningen skal Innovasjon Norge normalt oppnå positiv rentemargin etter dekning av administrasjonskostnader. Netto rentemargin er budsjettet med 5 mill. kroner i 2014. Innovasjon Norge bes om å oversende departementet dokumentasjon i forbindelse med innspill til revidert statsbudsjett våren 2014. Netto rentemargin skal overføres til statskassen ved Nærings- og fiskeridepartementets konto nr. 6345 05 08677.

Kap. 5625, post 85 Utbytte, lavrisikolåneordningen

Forutsatt at lavrisikoordningens egenkapitalandel minimum utgjør 8 pst. vil utbyttet bli fastsatt til 75 pst. av årsresultatet. Oppad vil utbyttet bli begrenset til statens gjennomsnittlige innlånsrente i løpet av året, multiplisert med innskuddskapitalen. Innlånsrenten beregnes på bakgrunn av renten på femårs statsobligasjoner. Utbyttet for regnskapsåret 2013, som skal komme til utbetaling i 2014, er anslått til 17,4 mill. kroner. Departementet vil om nødvendig foreslå bevilgningsendring i forbindelse med revidert statsbudsjett våren 2014. Når størrelsen på utbyttet er avklart gjennom Innovasjon Norges årsregnskap for 2013, skal midlene overføres til statskassen ved Nærings- og fiskeridepartementets konto nr. 6345 05 08677. Nærings- og fiskeridepartementet vil i løpet av året vurdere konsekvensene av nye egenkapitaldekningskrav til bankene for lavrisikolåneordningen og utbyttekravene tilknyttet ordningen.

Kap. 5625, post 86 Utbytte fra investeringsfond for Nordvest-Russland og Øst-Europa

Det er bevilget 0,5 mill. kroner i utbytte fra de to fondene for regnskapsåret 2013, med utbetaling i 2013. Beløpet er basert på anslåtte renteinntekter da det ikke er forventet realisering av investeringene i 2013. Det vil om nødvendig bli foreslått bevilgningsendringer i forbindelse med revidert statsbudsjett våren 2014. Når beløpet er avklart gjennom Innovasjon Norges årsregnskap for 2013, skal midlene overføres til statskassen ved Nærings- og fiskeridepartementets konto nr. 6345 05 08677.

Investeringsfond for Nordvest-Russland, Investeringsfond for Øst-Europa og Tilskuddsfond for nærings samarbeid med Nordvest-Russland

Innovasjon Norge forvalter Investeringsfond for Nordvest-Russland og Investeringsfond for Øst-Europa. Formålet med Investeringsfond for Nordvest-Russland er å fremme nærings samarbeid mellom Norge og Nordvest-Russland. Prosjekter som sikrer næringsaktivitet i Sør-Varanger kommune skal prioriteres. Investeringsfond for Øst-Europa

skal fremme næringsssamarbeid med det øvrige Russland og landene i Øst-Europa som ikke er medlemmer av EU.

Begge investeringsfondene skal tilby egenkapitalinnskudd og ansvarlige lån sammen med en norsk medinvestor. Innovasjon Norge skal prioritere prosjekter der fondenes deltagelse er utløsende for at prosjektene realiseres.

I tillegg forvalter Innovasjon Norge Tilskuddsfond for næringsssamarbeid med Nordvest-Russland for å styrke samarbeidet mellom norske og russiske bedrifter i regionen. Fondet ble opprettet i 1996 og skal nyttes til å støtte utredninger, planlegging og tilrettelegging av kommersielle prosjekter av stor betydning for videreutvikling av næringsssamarbeidet med bedrifter i Nordvest-Russland.

5. ANDRE FELLESFØRINGER FRA DEPARTEMENTENE

5.1 Forutsetninger og krav

For samtlige bevilgninger og ordninger gjelder vilkår, forutsetninger og retningslinjer som er omtalt i de ulike departementenes budsjettproposisjoner for 2014 og Stortingets forutsetninger og vedtak ved budsjettbehandlingen. Bevilgninger som er stilt til rådighet og ordninger som forvaltes på vegne av staten, skal disponeres i samsvar med statens økonomiregelverk og i tråd med hva den enkelte ordning er notifisert eller meldt inn til EFTAs overvåkingsorgan som. Nærmere og mer detaljerte retningslinjer for disponering av midlene, omtale av mål, kriterier for måloppnåelse, tildelingskriterier og beregningsregler, oppfølging, kontroll, evaluering m.m. er gitt i regelverk for den enkelte ordning eller budsjettpost i statsbudsjettet for 2014.

Innovasjon Norge har ansvar for å planlegge virksomheten i 2014 slik at de statlige bevilgningene strekker til for hele budsjetterminen. Det bør ikke foretas disposisjoner i løpet av 2014 som gjør det nødvendig å fremme forslag om tilleggsbevilgninger. Budsjettforslag som fremmes utenom fristene, kan ikke påregnes behandlet.

Innovasjon Norge skal kontinuerlig arbeide med å tilpasse sin portefølje av ordninger i tråd med norsk næringslivs behov både regionalt, nasjonalt og internasjonalt og slik at den i størst mulig grad samsvarer med de målene som er satt for selskapet. Eventuelle nye oppdrag må også vurderes opp mot kriterier for god virkemiddelbruk, jf. Meld. St. 22 (2011-2012).

I samsvar med Bevilgningsregelverket § 10 og lov om Riksrevisjonen § 12, tas det forbehold om adgang for departementene og Riksrevisjonen til å iverksette kontroll med at bevilgningen benyttes etter forutsetningene.

EØS-finansieringsordningene

Innovasjon Norge er tillagt oppgaver med programmer innen Grønn næringsutvikling, Fornybar energi, Maritim sektor og Fondet for anstendig arbeid og trepartdialog. Eventuelle nye oppgaver knyttet til EØS-finansieringsordningene skal tas opp med Nærings- og fiskeridepartementet. Disse må vurderes i forhold til Innovasjon Norges målstruktur, og er

oppgavene av vesentlig karakter, må de tas opp med de andre eierne av selskapet og godkjennes i selskapets foretaksmøte.

Alle administrasjons- og gjennomføringskostnader som påløper ved planlegging og gjennomføring av aktivitetene skal dekkes innenfor bevilgningen til de respektive ordninger eller på annen måte av oppdragsgiver.

Samarbeid med andre aktører

For å sikre en god utnyttelse av statens ressurser, er det viktig med tydelig rolledeling og et godt samarbeid mellom Innovasjon Norge og andre aktører. Selv om de ulike virkemiddelaktørene har tydelig definerte ansvarsområder vil det være grenseflater hvor virkemiddelaktørene i samarbeid må finne en hensiktsmessig arbeidsdeling.

Innovasjon Norge er, sammen med SIVA og Norges forskningsråd, en viktig aktør i regjeringens arbeid med å legge til rette for vekst og utvikling i norsk næringsliv. Samarbeidet mellom Innovasjon Norge, SIVA og Forskningsrådet skal resultere i tre tydelige og samkjørte aktører, der ulike virkemidler utfyller hverandre og fremstår på en helhetlig og ensartet måte. Samarbeidet skal ta høyde for forskjellene i selskapenes egenart. Det legges stor vekt på at de ulike aktørene samarbeider godt, ved omforente strategier og avklarte roller både utad mot næringslivet og regionale samarbeidspartnere. Av hensyn til brukerne er det viktig at virksomhetene samarbeider nært om utvikling og drift av tiltak som berører de tre virksomhetenes arbeidsområder.

Det er etablert et revitalisert Team Norway-konsept for å bidra til bedre og mer enhetlig fremme av norske økonomiske interesser i utlandet. Team Norway skal bedre koordineringen av de ulike norske aktørene som arbeider med næringsfremme i utlandet. Det skal etableres overordnede mål, rutiner for informasjonsutveksling og tilbakemeldinger relatert til Team Norway-arbeidet for å fremme samhandling og lagarbeid. Det skal i størst mulig grad bygges på etablerte strukturer. I utlandet skal utenriksstasjonene lede koordineringen av Team Norways arbeid, i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet. Samarbeidet mellom Innovasjon Norges utekontorer, utenriktjenesten og andre offentlige eller offentlig støttede organisasjoner er avgjørende for kvaliteten på tilbudet til norsk næringliv knyttet til næringsfremme i utlandet. Samarbeidsavtalen mellom Innovasjon Norge og Utenriksdepartementet legger føringer for samarbeidet med utenriktjenesten.

I Meld. St. 22 (2011-2012) *Verktøy for vekst – om Innovasjon Norge og SIVA SF*, fremkommer det at det er potensial for bedre utnyttelse av utenriktjenestens uteapparat i de land hvor Innovasjon Norge ikke er representert. Innovasjon Norge bør fortsatt videreutvikle sitt samarbeid med utenriktjenesten, i form av mer systematisk kontakt og informasjonsutveksling.

Innovasjon Norge skal til enhver tid ha den sektor- og markedskompetanse som er nødvendig for å nå sine mål, og fremstå som en kompetent og effektiv organisasjon. Innovasjon Norge skal i størst mulig grad samarbeide med og utnytte sektorkompetansen hos andre offentlige eller offentlig støttede organisasjoner. Der det er hensiktsmessig bør Innovasjon Norge og

aktuelle samarbeidspartnere inngå samarbeidsavtaler for klargjøring av roller og ansvarsfordeling.

Vi viser til at det i vedtektene for selskapet fremgår at Innovasjon Norge skal samarbeide med Sametinget om næringsutvikling i samiske områder. Samarbeidsavtalen mellom Innovasjon Norge og Sametinget skal fornyes.

Samfunnsansvar

Innovasjon Norge skal arbeide for å styrke arbeidet med bedrifters samfunnsansvar, både internt i selskapet og hos selskapets kunder. Med bedrifters samfunnsansvar menes den måten bedrifter integrerer sosiale og miljømessige hensyn i sin daglige drift og i sitt forhold til interessenter på en frivillig basis.

Brukerbetaling

Enkelte av selskapets tjenester kan betales helt eller delvis av næringslivet. Departementet legger vekt på at praksis for brukerbetalte tjenester gjelder hele selskapets virksomhet. Det skal med andre ord være lik praksis ved selskapets hovedkontor, og distrikts- og utekontorer.

Innovasjon Norge kan kun i begrenset grad ta betalt for tjenester til næringslivet som er rettet mot selskapets prioriterte fokusområder og målgrupper. Innovasjon Norge skal ikke tilby brukerbetalte tjenester som er i direkte eller indirekte konkurranse med private aktører. I den grad Innovasjon Norge tilbyr tjenester som kunne vært utført av private tilbydere, må prisen Innovasjon Norge tar, gjenspeile de reelle kostnader selskapet påløper, inkludert det som dekkes av basiskostnadene.

Kommunikasjonsarbeid

Innovasjon Norge skal synliggjøre den innsatsen selskapet gjør for å nå målene som er satt for selskapet. Dette gjelder informasjon til bedrifter og allmennheten om tilgjengelige virkemidler, tjenester og oppnådde resultater i eget arbeid.

Det er av betydning at de oppdragsgivende departementene får informasjon om og anledning til å synliggjøre resultatene av selskapets arbeid.

5.2 Administrative forhold

Saksbehandlingen skal både ivareta kundenes behov for raske tilbakemeldinger, og kravet om forsvarlig saksbehandling. Departementet vil, sammen med øvrige eiere og oppdragsgivere, følge opp at selskapet holder høy kvalitet i kundedialogen.

Unødvendig kompliserte søknadsprosesser og rapporteringskrav skal unngås. Nærings- og fiskeridepartementet ber selskapet gjennomgå egne krav til søknader og tilhørende rapportering med tanke på forenkling for kundene.

5.3 Nytt statsstøtteregelverk

I løpet av 2014 vil nye retningslinjer og gruppeunntak for statsstøtte tre i kraft. Reglene om regionalstøtte, risikokapital og støtte til forskning, utvikling og innovasjon har spesielt stor

betydning for Innovasjon Norge ordninger. Det er foreløpig usikkert akkurat hvilken betydning nye regelverk vil få for Innovasjon Norges aktiviteter og ordninger, men det innebærer sannsynligvis at de fleste ordninger må meldes eller notifiseres på nytt innen 1. januar 2015. Departementene vil komme nærmere tilbake til dette når nye regler er vedtatt.

5.4 Rapportering og evaluering

Innovasjon Norge har ansvar for at rapportering skjer i henhold til føringer i oppdragsbrevet, avklart rapporteringsformat og vedlagte rapporteringskalender som er felles for Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljøverndepartementet og Utenriksdepartementet.

Rapporteringskalenderen gir en oversikt over de rapportene som er påkrevd i henhold til oppdragsbrevene fra departementene. Innovasjon Norge skal legge stor vekt på presis rapportering og må sørge for at fristene overholdes. Aktuelle departementer skal varsles snarest mulig dersom forventet ambisjonsnivå ikke kan overholdes.

De samlede administrasjons- og gjennomføringskostnader skal rapporteres for den enkelte ordning. For de ordningene der det er mulig skal det fremgå hvor mye som brukes på administrasjon utover basiskostnadene, og hvor mye som brukes på gjennomføring. Også for de selvfinansierende ordningene skal alle henholdsvis administrasjons- og gjennomføringskostnader fremgå.

Det gjøres oppmerksom på at det er gjort endringer i bestemmelser om økonomistyring i staten fra 1. januar 2014, og at dette til en viss grad berører Innovasjon Norge. Innovasjon Norge må følge den nye kontoplanen for det de innrapporterer til statsregnskapet og skal følge nye krav til årsrapport og årsregnskap som gjelder fra regnskapsåret 2014. Det gjøres også oppmerksom på at evalueringer som er gjort tilgjengelig for allmenheten, skal sendes til Nasjonalbiblioteket i tråd med pliktavleveringsloven § 4. Innsendingsplikten ivaretas ved å registrere gjennomførte evalueringer i Evalueringsportalen.

Evaluering

Innovasjon Norge skal rapportere på effekter av egen virksomhet gjennom kundeeffektundersøkelser og evalueringer. Det er viktig at Innovasjon Norge gjennomfører evalueringer av satsinger og programmer. Kravet til evalueringer er forankret i økonomireglementet (§ 16) og er en viktig del av arbeidet med å korrigere innretning, omfang m.v. på tiltakene. Oppdragsgivende departement må involveres tidlig i prosessen, for å ha mulighet til å delta i utformingen av evalueringene og/eller sitte i referansegruppe. Videre må oppdragsgivende departement bli informert om hovedresultater fra evalueringene og hvordan Innovasjon Norge vurderer dem og planlegger å følge dem opp.

6. DEPARTEMENTSSPESIFIKKE ADMINISTRATIVE FØRINGER

Nærings- og fiskeridepartementet ber om at Designdrevet Innovasjonsprogram, et samarbeidsprosjekt mellom Norsk Designråd, Innovasjon Norge og Norges forskningsråd sees i sammenheng med eksisterende designprogram, i tillegg til bistand til eventuell finansiering av prosjektene.

Innovasjon Norges satsinger skal samordnes med de næringsrettede forskningsprogrammene i Norges forskningsråd. Samarbeidet om kommersialisering av forskningsresultater fra offentlig finansiert forskning skal utvikles med sikte på enda bedre utnyttelse av resultater fra forskning.

I Meld. St. 32 (2012-2013) *Mellom himmel og jord: Norsk romvirksomhet for næring og nytte*, varslet regjeringen at den vil bruke virkemiddelapparatet strategisk for å fremme verdiskaping knyttet til norsk satsing på romvirksomhet, også utenfor den tradisjonelle romindustriens leveranser til satellitter, bæreraketter og bakkestasjoner. En viktig målsetning er å legge til rette for økt nedstrøms verdiskaping knyttet til produkter og tjenester som nyttiggjør satellittsystemer norske brukere har tilgang til, slik som navigasjonsutstyr, telekommunikasjonsutstyr og tjenester basert på videreforedeling av satellittbilder. Innovasjon Norge skal føre dialog med Norsk Romsenter med sikte på å avklare hvordan Innovasjon Norges virkemidler kan bidra til å fremme økt verdiskaping innen nedstrøms romrelatert virksomhet i Norge.

Dersom offentlige innkjøp innrettes slik at de i større grad resulterer i innovative løsninger kan dette bidra til økt verdiskaping og velferd på flere måter. Innovasjon Norge bør der det er hensiktsmessig og samfunnsøkonomisk lønnsomt medvirke til at offentlig etterspørsel kanaliseres til markedet på en effektiv måte, bl.a. i oppfølgingen av ordningen av Forskning- og utviklingskontrakter og pilotordningen med bedriftsstipender som offentlige virksomheter kan utløse til innovasjonsformål.

Kontaktmøter

Det skal avholdes et kontaktmøte mellom departementet og selskapet hvert halvår, første møte er berammet til 4. juni.

Vi ser fram til videre dialog med Innovasjon Norge om selskapets arbeid med å utføre oppdraget fra Nærings- og fiskeridepartementet.

Med hilsen

Arne Benjaminsen (e.f.)
ekspedisjonssjef

Bjørn Kåre Molvik
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Vedlegg:
Rapporteringskalender
Rundskriv R-8/2013

Kopi:
Riksrevisjonen
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Klima- og miljøverndepartementet
Utenriksdepartementet
SIVA SF
Norges forskningsråd
Norsk Romsenter

DET KONGELEGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Innovasjon Norge
Postboks 448 Sentrum
0104 OSLO

Dykkar ref

Vår ref
13/698-

Dato
03.02.2014

Oppdragsbrev til Innovasjon Norge for 2014

Landbruks- og matdepartementet viser til Prop. 1 S (2013-2014) frå LMD og prop. 1 S tillegg 1: Endring av prop. 1 S (2013-2014) statsbudsjettet 2014, samt Innst. 8 S (2013-2014). Gjennom dette oppdragsbrevet gir Landbruks- og matdepartementet rammer og føringar til Innovasjon Norge for forvaltning av midlar over kap. 1149, kap. 1150 og kap. 1151.

1. OVERSIKT OVER LØYVINGAR STILT TIL DISPOSISJON FOR 2014

For 2014 stiller departementet gjennom statsbudsjettet følgjande midlar til disposisjon for Innovasjon Norge:

Kap.	Post	Namn	Beløp mill. kr
1149	71	SKOG22	1,5
1149	72	Trebasert innovasjonsprogram	25,0
1149	73	Skog, klima- og energitiltak	6,0
1149	74	Bioraffineringsprogrammet	5,0
1150	50	BU-midlar til bedriftsretta tiltak ¹	513,0
1150	50	Sentrale BU-midlar, tilskot nasjonale prosjekt	8,0
1150	50	Utv. program for lokalmat og grønt reiseliv	63,0
1150	50	Bioenergiprogrammet	25,0
1151	50	Reinprogrammet	8,2

Oversikta inkluderer også midlar til administrasjons- og gjennomføringskostnader med ordningane. Særskilt omtale av dette går fram under punkt 6.1.

¹ Sjå vedlegg for fylkesvis fordeling.

2. MÅL FOR INNOVASJON NORGE OG ANDRE FELLESFØRINGAR

I Meld. St. 22 (2011 – 2012) Verktøy for vekst – om Innovasjon Norge og SIVA SF, vart det fastsett ein ny målstruktur for Innovasjon Norge. Vi syner til oppdragsbrevet frå Nærings- og fiskeridepartementet for 2014 for fellesføringar på dette området.

3. PRIORITERINGAR I OPPDRAGET FRÅ LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

Av Meld. St. 9 (2011-2012) Landbruks- og matpolitikken og Prop. 1 S (2013-2014) går det fram at dei overordna måla for landbruks- og matpolitikken er matsikkerheit, landbruk over heile landet, auka verdiskaping og berekraftig landbruk. Den nye regjeringa si politiske plattform legg m.a. vekt på at det skal skapast eit levedyktig landbruk ved å styrke moglegheita for verdiskaping, og at det bør satsast på alternativ næringsutvikling for å gje grunnlag for ein meir robust og framtidsretta landbruksproduksjon over heile landet. Vi syner og til at regjeringa vil utarbeide ein heilskapleg strategi for verdikjeda knytt til skogbruket.

Innovasjon Norge sine delmål om fleire gode gründerar, fleire vekstkraftige bedrifter og fleire innovative næringsmiljø, er viktige for å nå måla innanfor landbruks- og matpolitikken. I det enkelte oppdrag vil vektninga av dei tre delmåla variere. Departementet syner til omtale av dei enkelte ordningane for ei nærmare skildring av ambisjonar for måloppnåing knytt til selskapet sin målstruktur.

Departementet forventar elles at Innovasjon Norge orienterar seg i relevante dokument og proposisjonar på landbruks- og matområdet i selskapet sitt arbeid med landbruksbasert næringsutvikling.

4. NÆRMARE OM DEI ENKELTE POSTANE OG ORDNINGANE

4.1 Ordningar under kap. 1149

Innovasjon Norge bør prioritere hovudtynga av innsatsen knytt til ordningane under kapittel 1149 opp mot selskapet sitt delmålet om fleire vekstkraftige bedrifter. I tillegg bør fleire gode gründerar, særskilt i form av fleire levedyktige oppstartsbedrifter vere eit prioritert innsatsområde. For Trebasert innovasjonsprogram og for midla under post 74, er delmålet om fleire innovative næringsmiljø viktig.

Tilskot til infrastruktur- og verdiskapingstiltak i skogbruket

Det vert løyvd 1,5 mill. kroner frå kap. 1149, post 71, som bidrag til å dekkje kostnader Innovasjon Norge vil ha som vertskap for sekretariatet for SKOG22. Strategigruppa for SKOG22 skal skissere aktuelle tiltak for å realisere det store verdiskapingspotensialet som ligg i auka berekraftig bruk av skogressursane, irekna ein gjennomgang av moglegheiter og marknadspotensial som ligg i utvikling av nye produkt og produksjonsmåtar. Strategigruppa

er breitt samansett med personar frå heile verdikjeda. Departementet forventar at Innovasjon Norge gjennom sekretariatet legg til rette for at gruppa skal lukkast med å leggje fram forslag til ein heilskapleg strategi for verdikjeda knytt til skogbruket.

Trebasert innovasjonsprogram

Det vert løyvd 25 mill. kroner frå kap. 1149, post 72, til Trebasert innovasjonsprogram i 2014. Programmet er ein viktig del av regjeringa sin politikk for auka verdiskaping med basis i skogressursane. Viktige føringar for programmet er lagt i strategi for Trebasert innovasjonsprogram frå 2013. Programmet skal bidra til auka verdiskaping og konkurransekraft i den trebearbeidande industrien. Viktige satsingsområde for programmet i 2014 er knytt til situasjonen og utviklingsbehova i byggsektoren, og å bidra til at entreprenørar, byggherrar, og andre som legg premisser for val av materiale i nybygg har kunnskap om tre som bygningsmateriale. Det skal leggjast vekt på bedriftsretta tiltak og prosjekt som utviklar treet sitt bruksområde, til dømes i urbane byggeri.

Departementet ber om ein oppdatert kommunikasjonsplan for 2014. Dokumentasjon og formidling av oppnådde resultat er ei viktig oppgåve for programmet.

Skog, klima- og energitiltak

For 2014 vert det løyvd 6 mill. kroner frå kapittel 1149, post 73 skog-, klima- og energitiltak. Løyvinga skal gå til bioenergiprojekt i tråd med føringane i supplerande oppdragsbrev av 16. april 2009. Midla skal hovudsakleg nyttast til dei same målområda som gjeld for Bioenergiprogrammet. Midla kan også nyttast til investeringsstøtte til flisproduksjonsutstyr. Dersom Innovasjon Norge ser det som formålsteneleg som del av ein heilskapleg bioenergipolitikk, kan det gjevast støtte til prosjekt utover Bioenergiprogrammet si målgruppe.

Bioraffineringsprogrammet

Det er oppretta ein ny post 74 for tiltak for industriell bruk av trevirke. For 2014 vert det løyvd 5 mill. kroner til Innovasjon Norge sitt program for industriell bioraffinering. Programmet skal gje tilskot til å utvikle teknologi, demonstrasjonsanlegg, produkt, nettverk og marknadskunnskap og tilby risikoavlasting.

4.2 Ordningar under kap. 1150, post 50

Ordningane under Landbrukets utviklingsfond (LUF) omfattar verkemidlar innanfor næringsutviklings- og miljøtiltak.

Innovasjon Norge bør prioritere hovudtynga av innsatsen sin innanfor dei fylkevisse BU-midla opp mot selskapet sitt delmål om fleire vekstkraftige bedrifter, der ambisjonane om auka produktivitet og lønnsemd i bedrifter er særskilt viktig. I tillegg bør fleire gode gründerar, særskilt i form av fleire levedyktige oppstartsbedrifter vere eit prioritert innsatsområde.

Innanfor dei sentrale BU-midla bør i tillegg delmålet om fleire innovative næringsmiljø vektleggast.

Det overordna målet med BU-midla er å legge til rette for langsiktig og lønnsam verdiskaping, samt desentralisert busetnad med utgangspunkt i landbruket sine ressursar generelt og landbrukseigedomen spesielt.

BU-midler til bedriftsretta tiltak

Det er løyvd 528 mill. kroner over kapittel 1150 post 50 til fylkesvise BU-midler til bedriftsretta tiltak i 2014, av desse vil 513 mill. kroner forvaltast av Innovasjon Norge. Dei fylkesvise BU-midla til bedriftsretta tiltak er det viktigaste verkemiddelet over jordbruksavtala for å fremme investeringar i landbruket. Midla skal bidra til utvikling både innanfor tradisjonelt landbruk og bygdenæringar.

Forskrift om midlar til bygdeutvikling skal leggast til grunn for forvaltninga av dei tildelte midla, samt føringar gitt i Prop. 164 S (2012-2013) *Jordbruksoppgåret 2013*, og brev av 8. november 2012 om nasjonale føringar for arbeidet med Regionale bygdeutviklingsprogram. Vi syner også til Fullmaktsbrev til Fylkesmannen for 2014. Innovasjon Norge vil som tidlegare år få eigne oppdragsbrev frå fylkesmennene som beskriv korleis dei bedriftsretta BU-midla skal forvaltast.

Med bakgrunn i auka investeringskostnader for bygningar og generell prisvekst, er satsane for tilskot til investeringar auka med verknad frå 2014. Grensa for maksimalt tilskot til investeringar er heva frå 900 000 til 1 mill. kroner, med unntak av Finnmark, Troms, Nordland og Namdalen, der det ikkje er eit øvre tak for tilskot. Maksimal prosentsats for tilskot er auka frå 30 prosent til 33 prosent av kostnadsoverslaget for investeringa.

Utlånsramma for lån med rentestøtte vidareførast med ei ramme på 1000 mill. kroner i 2014. 966, 7 mill. kroner av denne låneramma forvaltast av Innovasjon Norge. I brev av 30. september 2013 blei det gjort ei omfordeling av rentestøtte mellom fylka med bakgrunn i at nokre fylke hadde stort omfang av udisponerte midlar, medan andre hadde vesentlig mindre midlar tilgjengeleg, samt forventa behov resten av året. I løpet av 2014 vil det bli gjort ein tilsvarande gjennomgang, med tanke på omfordeling.

I søknader om investeringstilskot til driftsbygningar er det viktig å ta høgde for tilstrekkeleg gjødsellagerkapasitet, jf Prop. 164 S *Jordbruksoppgåret 2013*. Departementet vil også gjere merksam på ein ny rapport frå Bioforsk ”Mengd utskilt husdyrgjødsel – forslag til nye standardtal” (Vol. 8 Nr 109 2013) som vil vere relevant når nye gjødsellager skal dimensjonerast.

Innovasjon Norge må følgje opp kvalitetssikringa av planar i samband med finansiering av driftsbygningar i landbruket og sjå til at planane blir følgde.

Innovasjon Norge har vidare ansvaret for utveljing og tildeling av dei årlege nasjonale og fylkesvise bygdeutviklingsprisane.

Sentrale BU-midler – nasjonale prosjekt og satsingar

I 2014 får Innovasjon Norge ansvar for 8 mill. kroner som skal gå til prosjekt av nasjonal og fylkesovergripande karakter med innovasjon og næringsutvikling som mål, irekna utviklingstiltak innanfor Inn på tunet.

Landbruks- og matdepartementet legg til grunn at Innovasjon Norge kunngjer midla, samt forvaltar ordninga i tråd med statens økonomiregelverk og gjeldande regelverk for statsstøtte. Det forventast at det framover vert jobba meir aktivt med å få opp gode prosjekt.

Utviklingsprogrammet for lokalmat og grønt reiseliv

Innovasjon Norge bør prioritere hovudtynga av innsatsen sin på dette området opp mot delmålet om fleire vekstkraftige bedrifter. I tillegg bør fleire gode grunderar, særskilt i form av fleire levedyktige oppstartsbedrifter vere eit prioritert innsatsområde. Innanfor delmålet om fleire innovative næringsmiljø bør ambisjonane om innovative og vekstkraftige regionar og meir samarbeidsorienterte bedrifter vektleggast.

I 2014 skal Innovasjon Norge forvalte 63 mill. kroner av løyvinga til Utviklingsprogrammet for lokalmat og grønt reiseliv.

Utviklingsprogrammet skal bidra til auka verdiskaping for bedrifter innanfor grønt reiseliv og lokalmat, samt utnytte potensialet for synergiar mellom dei to næringane. Målgrupper er matverksemdar, reiselivsbedrifter og nettverk som ynskjer å utvikle tilbod innan mat, overnatting, servering, innlandsfiske og natur- og kulturbaserte aktivitetar og opplevingar. Arbeidet i 2014 skal baserast på føringar frå programmet si styringsgruppe, irekna programnotatet. Departementet ber om at Innovasjon Norge held fram innsatsen med å integrere dei ulike områda i Utviklingsprogrammet.

Landbruks- og matdepartementet ber Innovasjon Norge om å sikre at Utviklingsprogrammet for lokalmat og grønt reiseliv blir marknadsført på ein måte som sikrar pågang av relevante og gode prosjektsøknader. Formidling av resultat frå avsluttande prosjekt både til næringa og relevante aktørar er sentralt.

Samarbeidet med Mattilsynet om å forsterke kompetanseheving retta mot småskalaproduksjon og mattryggleik er framleis viktig og må vidareførast. Det same gjeld samarbeidet i det regionale partnarskapet, som må vidareutviklast.

Innanfor Lokalmatprogrammet er det etablert ei tilskotsordning til kompetanse og regionale kompetansenav. Ordninga forvaltast av Innovasjon Norge som også har ansvar for nasjonal koordinering og styring av kompetansenava. Vi syner til foreløpig oppdragsbrev til Innovasjon Norge av 22.11.2013 for oversikt over institusjonane som har fått rolla som regionale kompetansenav.

Departementet ber om at Innovasjon Norge framleis samarbeider med Matmerk for å vidareutvikle programpiloten for marknadstenester slik at tenesta blir godt koordinert og samordna med øvrig kompetansearbeid på matområdet.

Nasjonal og internasjonal profilering på matområdet

Internationale Grüne Woche (IGW) er den største markeringa av norsk mat og reiseliv i utlandet som Landbruks- og matdepartementet er involvert i og arrangementet får stor merksemd frå media. Messedeltakinga har utvikla seg til å bli ein funksjonell arena for politiske møte og dialogmøtar med næringslivet. IGW er også eit viktig verktøy for å etablere nettverk mellom næringslivsaktørar og bygge opp eit regionalt samarbeid på mat og reiselivsområdet. Innovasjon Norge har det operative ansvaret for prosjektet i tett dialog med departementet.

I 2014 skal Innovasjon Norge, i tråd med konklusjonane frå statsrådens næringslivsdelegasjon til IGW, koordinere arbeidet med ein nasjonal konferanse for regionale mat- og reiselivsnettverk. Vi ber om at forslag til opplegg for gjennomføringen utarbeides i dialog med departementet.

Matstreif er ein viktig arena for å synleggjere mangfaldet av norsk lokalmat. Innovasjon Norge har det operative ansvaret for gjennomføring av matfestivalen. Landbruks- og matdepartementet ber Innovasjon Norge om å involvere andre sentrale aktørar i verdikjeda for matproduksjon i planlegging og gjennomføring av arrangementet. Prosjektet skal organiserast med ei styringsgruppe. Det må arbeidast for meir ekstern medfinansiering av både Matstreif og IGW.

Innovasjon Norge bes også om å bidra til å vidareutvikle samspelet mellom områda fisk, landbruk og reiseliv, samt bidra i arbeidet med Ganefart 2014. Innovasjon Norge representerer Noreg i styringsgruppa for det nordiske prosjektet Ny nordisk mat. Arbeidet må sjåast i samband med anna aktivitet på matområdet i Noreg.

Bioenergiprogrammet

Innovasjon Norge bør prioritere hovudtynga av innsatsen sin på dette området opp mot delmålet om fleire vekstkraftige bedrifter. I tillegg bør fleire gode gründerar, særskilt i form av fleire levedyktige oppstartsbedrifter vere eit prioritert innsatsområde.

Det er for 2014 avsett 25 mill. kroner til Bioenergiprogrammet sin nasjonale del over Landbrukets utviklingsfond (LUF).

Landbruks- og matdepartementet legg elles til grunn at programmet vidareførast med basis i dei same hovudmåla som for 2013, irekna vektlegging av klima- og energivinstane. Departementet syner elles til brev av 8. november 2012 som presiserer ansvarsdelinga for forvaltninga av bioenergimidla mellom regionalt og nasjonalt nivå.

Biogassprosjektar skal vurderast med utgangspunkt i dei vanlege energi- og lønnssemiskriteria. Utover dette skal også ein heilskapleg miljøgevinst av biogassprosjekta tillegast vekt.

Landbruks- og matdepartementet legg til grunn at Innovasjon Norge sikrar samordning mot ENOVA på bioenergiområdet, samt utnyttar kompetansen og nettverket fylkesmennene og fylkeskommunane har på bioenergiområdet for å sikre ei koordinert bioenergisatsing under dei regionale næringsprogramma Innovasjon Norge bør også framover legge vekt på å sikre tilfredsstillande aktivitet i alle fylker.

4.3 Ordningar under kap. 1151, post 50

Dei økonomiske verkemidla under Reindriftens Utviklingsfond skal bidra til å utvikle reindriftsnæringa i samsvar med dei reindriftspolitiske måla.

Reinprogrammet

Innovasjon Norge bør prioritere hovudtynga av innsatsen sin på dette området opp mot delmålet om fleire vekstkraftige bedrifter. I tillegg bør fleire gode grunderar, særskilt i form av fleire levedyktige oppstartsbedrifter vere eit prioritert innsatsområde.

Over Reindrifftsavtala 2013/2014 kapittel 1151, post 51 er det avsett 8,2 mill. kroner til Reinprogrammet for driftsåret 2013/2014.

Strateginotatet for reinprogrammet skal elles leggjast til grunn for styringa og forvaltninga av programmet. Med bakgrunn i dei siste års utvikling i reinkjøttmarknaden samt statusen hjå VSP-rein sine kundar, er det avgjerande viktig at desse bedriftene i det vidare får ei særskilt og individuell oppfølging. Dette gjeld særleg forhold som kompetanseheving og rettleiing knytt til forretningsdrift, marknadskompetanse, nettverksbygging og produktutvikling. Reiselivsbasert næringsutvikling i reindrifta, samt samarbeidstiltak mellom reindrifta og foredlingsbedrifter skal inngå i programmet.

Styringsgruppa for programmet handsamar spørsmål av overordna og strategisk karakter. Styringsgruppa kan også vedta fordeling av budsjettammer for dei enkelte delområda, samt visa retning for bruk av midlar innanfor områda. Innovasjon Norge er sekretariat for styringsgruppa og har ansvaret for å setje i verk og følgje opp styringsgruppa sine tiltak og prioriteringar.

Departementet ber om at Innovasjon Norge prioriterer og legg til rette for at aktivitetane i programmet blir koordinert, samt sikrar gode rutinar for oppfølging og kontroll. Utover at det vert lagt stor vekt på nasjonal forankring av programmet er det viktig at det er lagt til rette for eit samarbeid med lokalmat- og reiselivssatsinga i Innovasjon Norge generelt. For å sikre best mogleg effekt av midla til Reinprogrammet er det også sentralt at programmet vert sett i samband og koordinert med aktivitetar over Reindriftens utviklingsfond og Sametinget sine ordningar.

4.4 Kap. 2421 (NFD) Lågrisikolåneordninga- lån til landbruksføremål

Innovasjon Norge kan som tidlegare gje lån til landbruksføremål innanfor ramma for Lågrisikolåneordninga til både næringsføremål og bustadføremål. Det er viktig at Innovasjon Norge i si rapportering og statistikkføring framleis opprettheld eit skilje mellom bustadføremål og næringsføremål.

5. ADMINISTRATIVE FELLESFØRINGAR

Departementet viser til dei administrative fellesføringane i oppdragsbrev for 2014 frå Nærings- og handelsdepartementet, irekna føresetnader og krav samt føringar knytt til administrative forhold, rapportering og evaluering.

6. DEPARTEMENTSSPESIFIKKE ADMINISTRATIVE FØRINGAR

6.1 Administrasjons- og gjennomføringskostnader

Den enkelte oppdragsgjevar skal dekke alle administrasjons- og gjennomføringskostnader utover basiskostnadane for sine oppdrag, med unntak for aktivitetar som skal vere sjølvfinansierande. Selskapet sine basiskostnader vert dekkta av løyvinga over Nærings- og handelsdepartementet sitt budsjett kap. 2421, post 70. Selskapet sine låne-, garanti, og fondsordningar skal kvar for seg, vere sjølvfinansierande og dekke sine totale administrasjons- og gjennomføringskostnader.

For ordningar som Innovasjon Norge forvaltar for Landbruks- og matdepartementet skal administrasjons- og gjennomføringskostnadane spesifiserast på kvart program/ordning. Departementet syner til ei meir detaljert omtale av dette i brev til Innovasjon Norge frå Landbruks- og matdepartementet av 13.1.2011. Vi presiserer elles at andre driftskostnader knytt til ordningane som t.d. trykksaker og kjøp av konsulenttenester, skal rapporterast som projektkostnader og skal dekkast innanfor dei enkelte ordningane. Rapport for administrasjons- og gjennomføringskostnader skal vere klart til kvart styringsmøte mellom Landbruks- og matdepartementet og Innovasjon Norge. Dersom rådgjevingstenester og tilretteleggande verksemd inngår i administrasjons- og gjennomføringskostnadane, skal dette gjerast greie for i årsrapporten.

Departementet har gjort ein gjennomgang av rammene for administrasjons- og gjennomføringskostnader for 2014. Fordelinga går fram av tabellen under. Når det gjeld dekking av departementet sin andel av kundeeffektundersøkinga ber vi om at utgifta blir trekt frå ramma til dei største ordningane hhv; 600 000 kroner frå BU-ordninga, 100 000 kroner frå Utviklingsprogrammet for lokalmat og grønt reiseliv, og 100 000 kroner frå Trebasert innovasjonsprogram.

Ordningar og oppdrag	Administrasjons- og gjennomføringskostnader
BU-ordningar inkl. sentrale BU-midlar	40,9
Utv. programmet for lokalmat og reiseliv	8,4
Trebasert innovasjonsprogram	5,1
Skog22	1,5
Bioraffineringsprogrammet	0,5
Bioenergiprogrammet	3,9
Reinprogrammet	1,5
LMDs andel av kundeeffektundersøkinga	0,8
Sum alle oppdrag	62,6

Innovasjon Norge får høve til å sjå rammene for administrasjons- og gjennomføringskostnader for ordningane under Kapittel 1149 og Bioenergiprogrammet i samanheng, slik at kostnadane for det enkelte program er tilpassa behovet Innovasjon Norge identifiserer i løpet av året. Det vert lagt til grunn at total ramme ikkje overstig summen av rammene og at Landbruks- og matdepartementet vert haldne orientert om eventuelle justeringar.

Administrasjons- og gjennomføringskostnadane til gjennomføringa av IGW og Matstreif skal trekkjast frå løyvinga til Utviklingsprogrammet for lokalmat og reiseliv, og kjem i tillegg til kostnadane for programmet som er synleggjort i tabellen ovanfor. Årlege budsjett over projektkostnadane skal godkjennast av Landbruks- og matdepartementet etter innspel frå styringsgruppa.

6.2 Andre administrative føringar

Samarbeid gjennom det regionale partnerskapet og andre aktørar

Det er viktig at Innovasjon Norge sitt distriktskontor, næringsorganisasjonane, fylkesmennene og fylkeskommunane har ein god dialog for å sikre gjensidig forankring og prioritering av innsats på landbruks- og matområdet regionalt og lokalt. Arbeidet med regionale bygdeutviklingsprogram forsterkar behovet for samarbeid. Departementet syner til omtale av områderetta innsats i Prop. 164 S (2012-2013), og ber Innovasjon Norge bidra i arbeidet med arktisk landbruk og fjellandbruket i dei aktuelle fylka. Innovasjon Norge skal framleis styrke kommunane som fyrstelinje innanfor næringsutvikling og entreprenørskap som ein del av samarbeidet i det regionale partnerskapen.

Det må vidare sikrast at distriktskontora har tilstrekkelig kunnskap og kompetanse innanfor dei ulike programma, slik at programma og tiltaka held god kvalitet.

For å sikre at verkemidlar vert sett i samanheng bør det elles samarbeidast med Noregs forskingsråd, SIVA og andre relevante aktørar der det er naturleg. Særleg legg departementet til grunn at Innovasjon Norge og SIVA vidareutviklar samarbeidet med omsyn til å lyfte fleire gründerar og vekstbedrifter innan dei landbruksbaserte næringane.

Kvinner som målgruppe

Departementet ber Innovasjon Norge arbeide vidare for å auke delen kvinner i styrer og leiing for verksemdar som mottek støtte, samt synleggjere statistikk knytt til utviklinga innanfor aktuelle program og tenester.

Overføring av midlar

Statens landbruksforvaltning har det administrative hovudansvaret for Landbrukets utviklingsfond (LUF), jf. St.prp. nr.1 Tillegg nr. 3 (1999-2000). For ordningar under LUF som forvaltaast av Innovasjon Norge, er det lagt opp til periodisk overføring (4-6 gonger per år) av midlar frå fondet. Administrasjons- og gjennomføringskostnadane til kvar ordning utbetalast separat frå resten av ramma til ordninga. Innovasjon Norge utbetalar og fører

regnskap for tilskot/lån og mottek og fører rekneskap for inntekter frå avdrag på lån. Innovasjon Norge må vidareføre si kontakt med Statens landbruksforvaltning når det gjeld rekneskap og overføring av midlar.

Når det gjeld Reinprogrammet skal det også leggest opp til periodisk overføring av midlar frå Reindriftsforvaltninga til Innovasjon Norge (2 gonger per år). Utbetalinga vil skje etter utbetalingsanmodning frå Innovasjon Norge. Innovasjon Norge må sjå til at gitte tildelingar til Reinprogrammet, irekna midlar til administrasjon, er innanfor ramma av vedtatt tildeling, og elles at dei tildelingane som vedtas over Reinprogrammet oppfyller programmet sitt formål og andre krav som vert stilt.

Rapportering

Det skal rapporterast på bruken av midla i tråd med rapporteringskalender frå Nærings- og fiskeridepartementet. For bruken av BU-midlar skal det som tidlegare år sendast ein eigen rapport frå Innovasjon Norges distriktskontor til Fylkesmannen på bruken av dei bedriftsretta BU-midla i fylket innan 1.2.2015. Rapporten skal vurdere verkemiddelbruken i forhold til regionalt næringsprogram. Departementet vil elles presisere at Innovasjon Norge ikkje lenger treng å rapportere til departementet på bruken av BU-midlar forvalta av Fylkesmannen og regionane Valdres og Nord-Gudbrandsdalen.

For bruken av dei sentrale BU-midla ber vi om at Innovasjon Norge i sin årsrapport gir ei oversikt over kva prosjekt som har fått støtte, samt mål med prosjekta. Vi ber også om ei heilskapleg vurdering av korleis bruken av midla bidreg til å nå måla innanfor BU-ordninga.

Kontaktmøter

Neste halvårsmøte mellom Landbruks- og matdepartementet og Innovasjon Norge er avtalt til 27.5.14. I tillegg til halvårsmøta vil Landbruks- og matdepartementet vidareutvikle kontaktutvalet mellom departementet, Fylkesmannen, fylkeskommunen og Innovasjon Norge. Møter vil bli haldne etter behov.

Med helsing

Anne Marie Glosli (e.f.)
ekspedisjonssjef

Kristin Orlund
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikkje handskrive signaturar

Vedlegg: Fylkesvis fordeling av BU-midlar til bedriftsretta støtte

Fylkesmannen i Aust-Agder	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Fylkesmannen i Buskerud	Grønland 32	3007	DRAMMEN
Fylkesmannen i Finnmark	Statens hus	9815	VADSØ
Fylkesmannen i Hedmark	Postboks 4034	2306	HAMAR
Fylkesmannen i Hordaland	Postboks 7310	5020	BERGEN
Fylkesmannen i Møre og Romsdal	Fylkeshuset	6404	MOLDE
Fylkesmannen i Nordland	Moloveien 10	8002	BODØ
Fylkesmannen i Nord-Trøndelag	Postboks 2600	7734	STEINKJER
Fylkesmannen i Oppland	Postboks 987	2626	LILLEHAMMER
Fylkesmannen i Oslo og Akershus	Postboks 8111 Dep	0032	OSLO
Fylkesmannen i Rogaland	Postboks 59	4001	Stavanger
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane	Njøsavegen 2	6863	LEIKANGER
Fylkesmannen i Sør-Trøndelag	Statens Hus	7468	TRONDHEIM
Fylkesmannen i Telemark	Postboks 2603	3702	SKIEN
Fylkesmannen i Troms	Postboks 6105	9291	TROMSØ
Fylkesmannen i Vest-Agder	Postboks 513 Lundsiden	4605	KRISTIANSAND S
Fylkesmannen i Vestfold	Postboks 2076	3103	Tønsberg
Fylkesmannen i Østfold	Postboks 325	1502	MOSS
Akershus fylkeskommune	Postboks 1200 Sentrum	0107	OSLO
Aust-Agder fylkeskommune	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Buskerud fylkeskommune	Postboks 3563	3007	DRAMMEN
Finnmark fylkeskommune	Fylkeshuset	9815	VADSØ
Hedmark fylkeskommune	Postboks 4404	2325	HAMAR
	Bedriftssenteret		
Hordaland fylkeskommune	Postboks 7900	5020	BERGEN
Møre og Romsdal fylkeskommune	Fylkeshuset - Postmottak	6404	MOLDE
Nordland fylkeskommune		8048	BODØ
Nord-Trøndelag fylkeskommune	Postboks 2560	7735	STEINKJER
Oppland fylkeskommune	Postboks 988	2626	LILLEHAMMER
Rogaland fylkeskommune	Postboks 130 Sentrum	4001	STAVANGER
Sogn og Fjordane fylkeskommune	Askedalen 2	6863	LEIKANGER
Sør-Trøndelag fylkeskommune	PB 2350 Sluppen	7004	TRONDHEIM
Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3702	SKIEN
Troms fylkeskommune	Postboks 6600	9296	TROMSØ
Vest-Agder fylkeskommune	Serviceboks 517 Lund	4605	KRISTIANSAND S
Vestfold fylkeskommune	Svend Foyns gt 9	3126	TØNSBERG
Østfold fylkeskommune	Postboks 220	1702	SARPSBORG
Valdres Natur- og Kulturpark	Skrautvålsvegen 77	2900	FAGERNES
Regionrådet Nord-	Skansen 7	2670	OTTA

Fylkesmannen i Aust-Agder Gudbrandsdalen	Postboks 788 Stoa	4809	ARENDAL
Nærings- og fiskeridepartementet	Postboks 8090 Dep	0032	OSLO
Kommunal- og moderniseringsdepartementet	Postboks 8112 Dep	0030	OSLO
Riksrevisjonen	Postboks 8130 Dep	0032	OSLO
KS - Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon	Postboks 1378 Vika	0114	OSLO
Norges Bondelag	Postboks 9354 Grønland	0135	Oslo
Norsk Bonde- og Småbrukarlag	Øvre Vollgt. 9	0158	OSLO
NORSKOG	Postboks 123 Lilleaker	0216	OSLO

Vedlegg: Fylkesvis fordeling av BU-midler til bedriftsretta støtte (IN)

Fylke	Bedriftsretta midlar, ekskl. bioenergi	Bedriftsretta midlar, bioenergi	Låneramme som grunnlag for rentestøtte
Østfold	19,04	3,45	37,10
Akershus	16,39	2,47	29,90
Hedmark	33,79	4,44	76,90
Oppland	23,15	3,95	52,10
Buskerud	22,03	3,45	43,90
Vestfold	13,70	0,99	30,60
Telemark	16,69	0,99	32,00
Aust-Agder	12,27	0,49	24,10
Vest-Agder	14,23	0,49	28,10
Rogaland	35,02	0,99	67,40
Hordaland	26,22	0,49	58,00
Sogn og Fjordane	35,02	0,99	82,60
Møre og Romsdal	31,88	0,49	76,40
Sør-Trøndelag	31,72	2,47	68,00
Nord-Trøndelag	41,10	4,93	95,60
Nordland	30,97	0,49	72,00
Troms	21,04	0,49	54,00
Finnmark	14,69	0,49	38,00
SUM	438,95	32,55	966,70